

Ētiska datu kopīgošana un datu īpašumtiesības Fairtrade

FAIRTRADE

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

Attiecas uz mikro, mazajiem, vidējiem un lielajiem tirgotājiem vai tirgus dalībniekiem

pēdējoreiz aktualizēts: 16.4.2026

EUDR un ētiska datu kopīgošana

ES Atmežošanas regula (EUDR) pārveido globālās piegādes ķēdes, pieprasot pārredzamus, izsekojamus datus par izstrādājumu izcelsmi, tādējādi uzliekot ražotājiem jaunas saistības. Lai gan EUDR vērš lielāku uzmanību datu pārvaldībai, Fairtrade ietvaros ētiskas datu kopīgošanas un īpašumtiesību aspekti neaprobežojas tikai ar normatīvo aktu ievērošanu. Daudz būtiskāka nozīme tiek piešķirta jautājumiem par to, kā lauksaimnieki var saglabāt kontroli pār saviem datiem – kā tie tiek vākti, izmantoti un kopīgoti. Fairtrade atbalsta uzņēmumus un ražotājus EUDR prasību izpildē, vienlaikus veidojot taisnīgākas un pārredzamākas sistēmas ētiskai datu īpašumtiesību noteikšanai un kopīgošanai.

Taisnīga datu kopīgošana

Dati nav izslēgti no nevienlīdzīgās varas dinamikas starp Globālajiem ziemeļiem un Globālajiem dienvidiem – tas bieži rada līdzsvara trūkumu attiecībā uz to, kurš ir atbildīgs par to vākšanu un kurš no tiem gūst labumu. ES regulu kontekstā kopumā dati bieži tiek pieprasīti vienpusēji.

Fairtrade palīdz ražotājiem izpildīt normatīvās prasības, aktīvi veicinot neatmežojošu piegādes ķēžu ieviešanu, kuru ietvaros tiek ievērotas visu iesaistīto pušu tiesības, tostarp attiecībā uz to datiem.

Fairtrade sistēma un ētiska datu kopīgošana

Spēju veidošana: apmācība, infrastruktūra un atbalsts datu vākšanā, sagatavošanā un izmantošanā. Fairtrade palīdz kooperatīviem stiprināt to tiesības datu, privātuma un lēmumu pieņemšanas jomā.

Sadarbība ar Satelligence: ģeotelpiskā analīze, apvienojot satelītu un lauka datus atmežošanas riska novērtēšanai.

Datu īpašumtiesības: mazie ražotāji saglabā pilnīgas īpašumtiesības uz saviem datiem, ļaujot viņiem tos brīvi kopīgot un saņemt analīzes rezultātus no savāktajiem datiem (ieguvumu sadale). Prasība aizpildīt piekrišanas veidlapu datu apmaiņai starp ražotājiem un uzņēmumiem.

...ar mērķi nodrošināt neatmežojošas piegādes ķēdes, mazo ražotāju piekļuvi tirgum un viņu tiesību, datu un iztikas līdzekļu aizsardzību.

Fairtrade pieeja

Ražotāju iespēju paplašināšana, nodrošinot ētisku datu pārvaldību un kopīgu atbildību

Fairtrade palīdz tirgus dalībniekiem izpildīt EUDR 11. panta 1. punkta prasības, kas paredz:

- papildu informācijas, datu vai dokumentu pieprasīšanu;*
- neatkarīgu apsekojumu vai revīziju veikšanu; un*
- citū pasākumu veikšanu saistībā ar 9. pantā noteiktajām informācijas prasībām, veicinot atbildīgu datu pārvaldības praksi un veidojot ražotāju spējas.*

Ētiska datu pārvaldības prakse, piemēram, lauksaimnieku piekrišanas nodrošināšana, skaidra datu īpašumtiesību noteikšana, standartizētas vākšanas metodes un pārredzami datu kopīgošanas protokoli, uzlabo datu vākšanas, pārbaudes un apmaiņas procesus. Rezultātā informācija kļūst saskaņotāka, izsekojamāka un uzticamāka, samazinot kļūdas, sekmējot pārbaudāmību un veicinot pārlicību par atbilstības procesiem.

Papildu informatīvie materiāli:

Datu prasības
lēmumu koks programmatūras izvēlei

Gatavība EUDR ar Fairtrade

eudrsupport@fairtrade.fi

Vai šī informācija
bija noderīga?
Pastāstiet mums!

